

Taloudellinen katsaus

Kevät 2024

Paavo Hurri, ekonomisti

Elina Ahti, vastaava tutkija

Paula Pesonen, tutkija

9.4.2024

Insinööriliitto

Keskeisimmät havainnot

1. Suomen talous on edelleen taantumassa – talous alkaa toipua vuoden lopulla
2. Työllisyys säilynyt taantumasta huolimatta hyvänä
3. Nimellispalkkojen kasvu ja inflaation hidastuminen tukevat ostovoimaa

Tilannekuva ja kasvunäkymät

- Bruttokansantuote on supistunut lähes yhtäjaksoisesti vuoden 2022 puolesta välistä lähtien. BKT laski 1,0 prosenttia vuonna 2023.
- Vienti, kulutus ja yksityiset investoinnit kehittyvät heikosti. Julkinen kulutus tuki talouskasvua vuonna 2023. Kasvu vahvistuu vuosina 2025 ja 2026.
- Kuluttajien luottamus edelleen heikkoa.

Työmarkkinat

- Työllisyys säilynyt hyvänä heikosta suhdanteesta huolimatta.
- Työllisyyden ei ennusteta heikkenevän juurikaan heikosta suhdanteesta huolimatta.
- Insinöörien työllisyystilanne säilynyt hyvänä. Lomautukset lähteneet laskuun alkuvuoden 2024 aikana.

Suhdanne

- Inflaatio jatkaa hidastumistaan. Kuluttajahintaindeksillä mitattuna inflaatio oli 3 % helmikuussa. Yhdenmukaistetun KHI:n vuosimuutos oli 1,1 %.
- Kustannuskilpailukyvyn ennustetaan vahvistuvan ennustejaksolla.
- Hidastuva inflaatio ja nimellispalkkojen kasvu tukevat ostovoiman kehitystä kuluvan vuoden aikana.

Muutos talvesta 2024

- Bruttokansantuote laski 1,0 prosenttia vuonna 2023 Tilastokeskuksen tarkentuneiden ennakkotietojen mukaan. Tilastokeskus on myös tarkastanut vuosien 2021 ja 2022 kasvulukuja alaspäin.
- Kuluttajien luottamus edelleen heikkoa. Luottamus omaan talouteen parempi kuin luottamus Suomen talouteen.
- Suomen Pankin kevään väliennusteessa ei tapahtunut muutoksia työllisyysennusteiden osalta. Työllisyystilanne on säilynyt taantumasta huolimatta hyvänä.
- Insinöörien työttömyystilanteessa ei tapahtunut juurikaan muutoksia helmikuussa. Positiivista kehitystä on tapahtunut hieman joulukuusta, mutta on edelleen viime vuotta korkeammalla tasolla.
- Inflaatio on jatkanut hidastumistaan alkuvuoden ajan. Helmikuussa inflaatio oli noin 3 prosenttia. Yhdenmukaistetulla kuluttajahintaindeksillä mitattuna inflaatio oli noin 1,1 %. Vuoden 2024 keskimääräisen inflaation odotetaan olevan 0,9 %.
- Inflaation hidastuminen ja nimellispalkkojen kasvu tukevat ostovoiman kehittymistä.

Tilannekuva ja kasvunäkymät

Suomen talous edelleen taantumassa – kasvua ensi vuonna

Insinööriliitto

Suomen talous on taantumassa

- Suomen BKT supistunut vuodesta 2022 lähtien.
- Tilastokeskuksen kasvuluvut tarkentuivat alaspäin vuosien 2021 ja 2022 osalta. Viime vuonna BKT supistui 1,0 prosenttia.
- Talous alkaa vähitellen elpyä vuoden 2024 loppua kohti. Ensi vuonna talouden odotetaan kasvavan jo 1,7 prosenttia.

Talouden heikkous laaja-alaista

- Investoinnit, yksityinen kulutus ja vienti supistuivat.
- Julkinen kysyntä tuki talouden kasvua.
- Nettovienti tukee kasvua – tuonti supistui vientiäkin enemmän.

Kuluttajien luottamus edelleen heikkoa

- Kuluttajien luottamus oman ja Suomen talouden nykytilanteesta heikko.
- Kotitalouksien tilanteen heikkous näkynyt kulutuksessa, joka ei ole viime vuonna kasvanut.
- Kotitalouksien syvin lamaannus saattaa olla pian ohi – ostovoima kasvaa kuluvan vuoden aikana ja luottamus omaan talouteen 12 kuukauden kuluttua on säilynyt positiivisena.

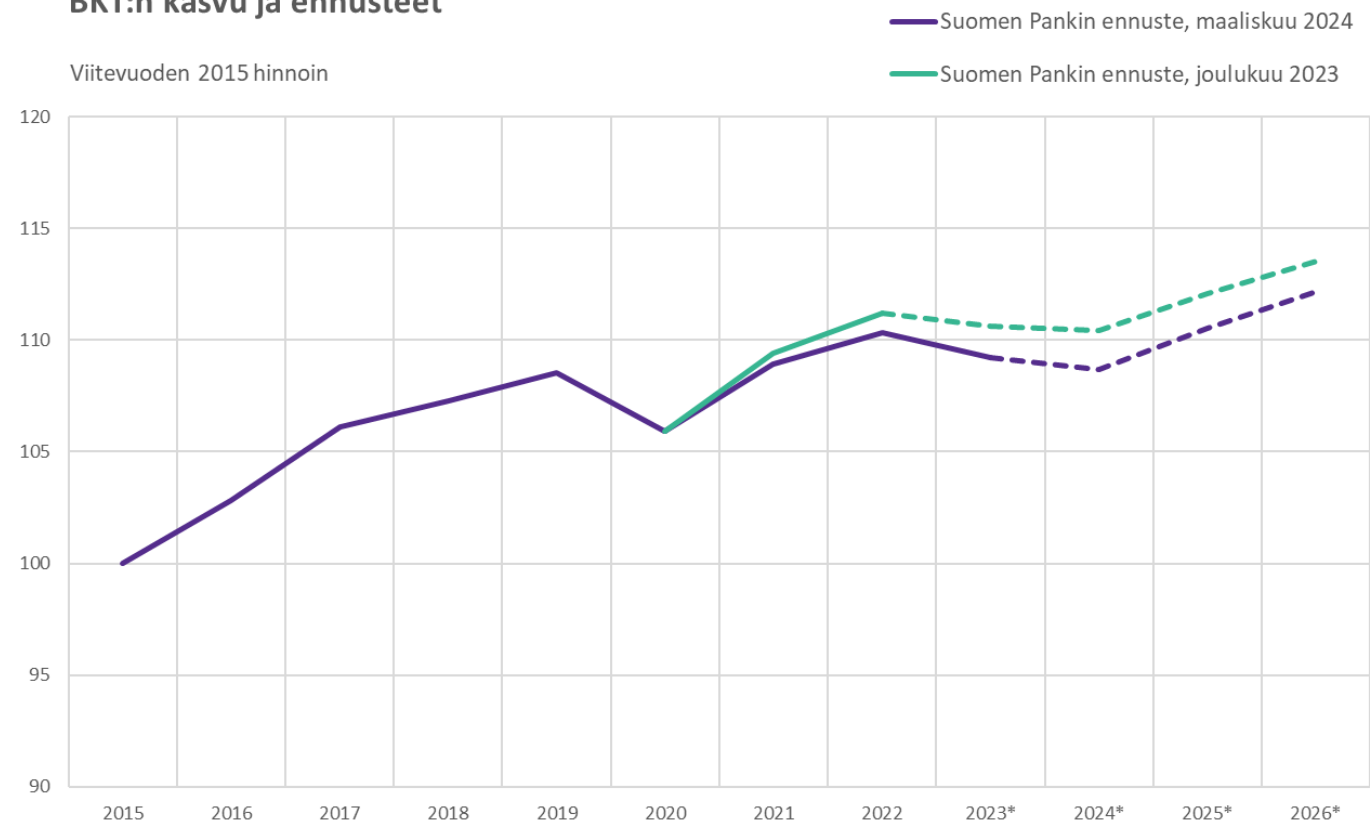
Kasvunäkymät

Kasvunäkymät heikentyneet hieman viime talvesta. Vuosien 2021 ja 2022 kasvuluvut tarkentuivat alaspäin. Vuoden 2024 osalta ennustetta korjattiin negatiivisemmaksi.

- Talouden heikkous on laaja-alaista. Vienti, kulutus ja investoinnit kehittyvät heikosti ja vain julkiset kulutusmenot ovat kasvaneet.
- Talous alkaa vähitellen toipua taantumasta ennustejakson loppupuolella. Elpymisen odotetaan alkavan vuoden 2024 lopulla ja vuosina 2025 ja 2026 talouskasvu palaa pidemmän aikavälin kasvun tuntumaan.
- Vuonna 2025 talous kasvaa 1,7 prosenttia, mistä kasvu hieman hidastuu vuonna 2026.

BKT:n kasvu ja ennusteet

Viitevuoden 2015 hinnoin

Lähteet: Tilastokeskus, Suomen Pankki

Bruttokansantuote, vuosikasvu (%)	2023e	2024e	2025e	2026e
Väliennuste, maaliskuu 2024	-1,0 %	-0,5 %	1,7 %	1,5 %
Ennuste, joulukuu 2023	-0,5 %	-0,2 %	1,5 %	1,3 %

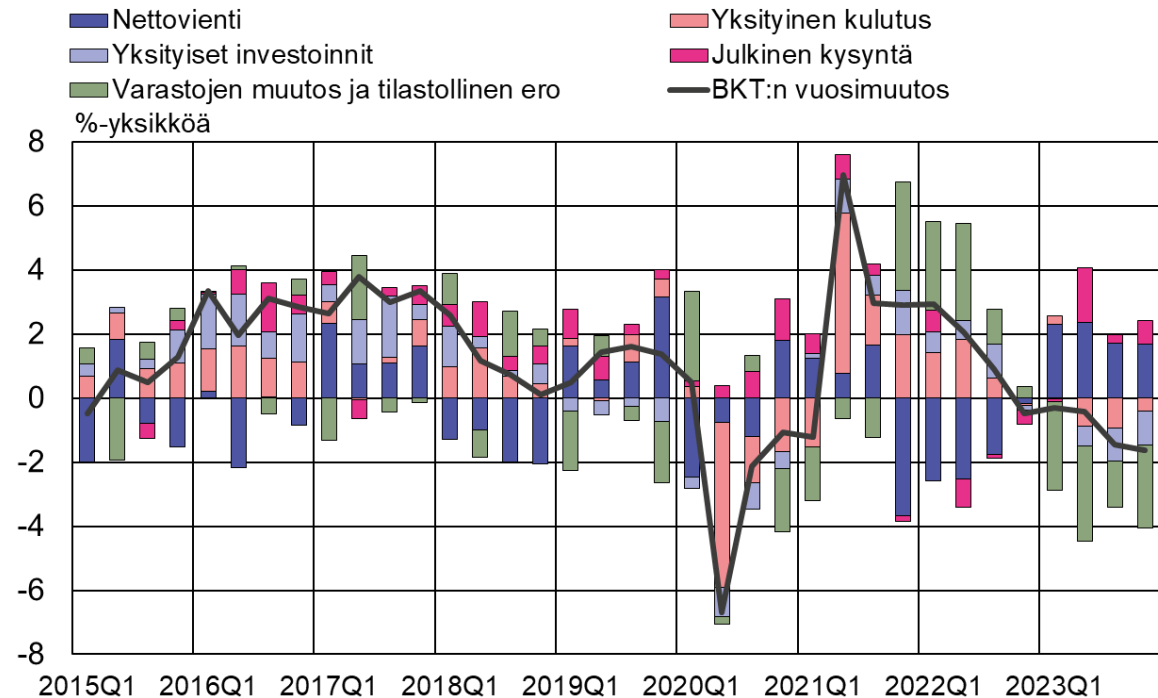
Suomen talous on edelleen taantumassa

Suomen bruttokansantuote on supistunut lähes yhtäjaksoisesti vuoden 2022 puolesta välistä lähtien.

- Tavallista korkeampi hinta- ja korkotaso painaa yksityistä kulutusta ja investointeja.
- Talouskasvua tuki julkisen kulutuksen kasvu. Myös nettoviennin vaikutus kasvuun on positiivinen, mutta nettoviennin kasvua selitti tuonnin vientiäkin suurempi supistuminen.
- Suomen vientimarkkinat eivät tue kasvua; lähes kolme neljäsosaa Suomen viennistä suuntautuu Euroopan maihin, joissa talouskasvun ennustetaan pysyvän vaimeana.

Vain julkinen kulutus ja nettovienti ovat kasvaneet

Eri kysyntäerien vaikutus BKT:n vuosikasvuun*

*Laskelma suuntaa-antava.

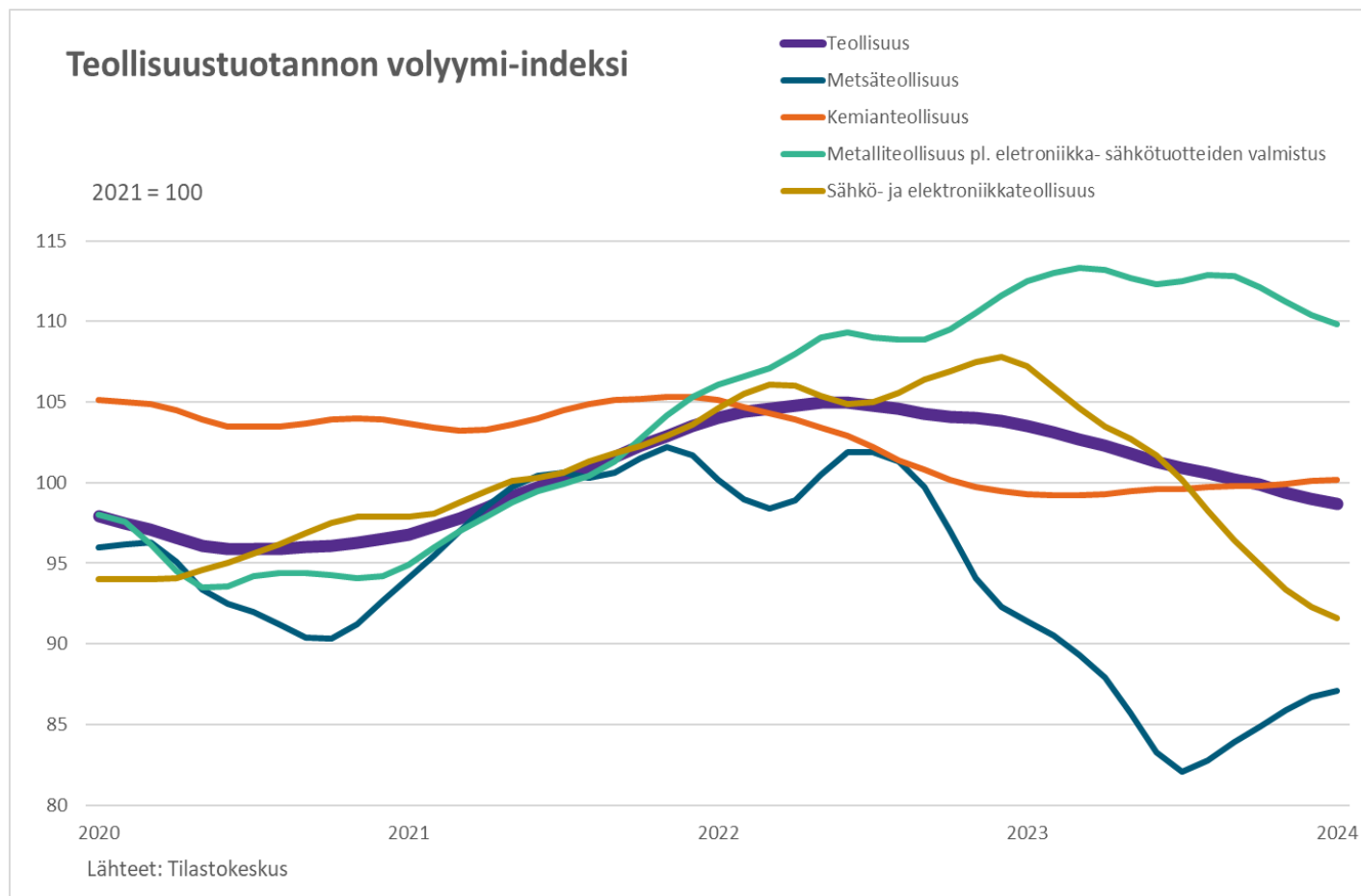
Lähteet: Tilastokeskus ja Suomen Pankin laskelmat.

15.3.2024
© Suomen Pankki
41502@Kontribuutio_YoY

Teollisuustuotannon volyymi

Teollisuustuotanto kasvoi tammikuussa edellisestä kuukaudesta, mutta väheni vuodentakaisesta.

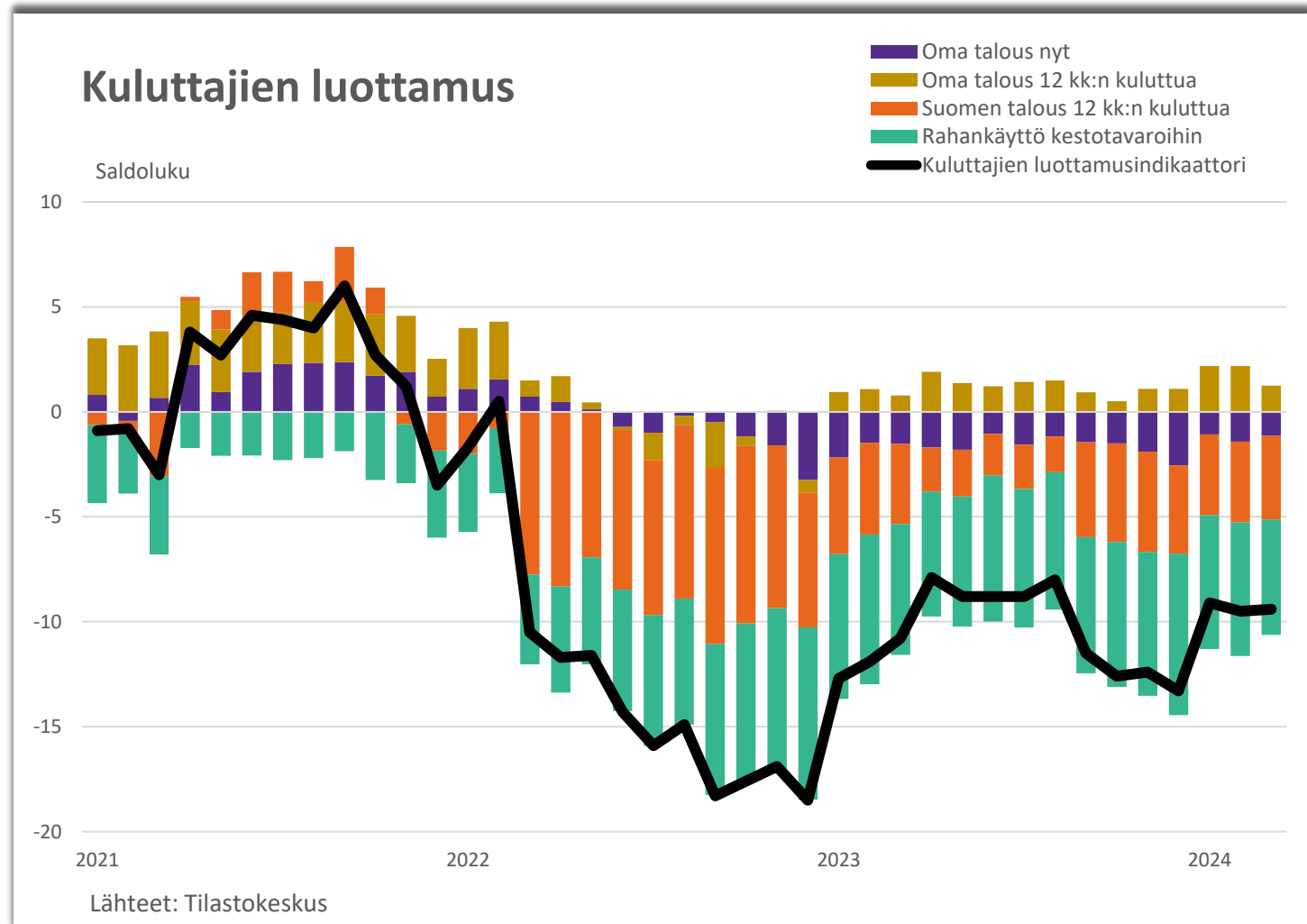
- Teollisuuden työpäiväkorjattu tuotanto oli tammikuussa 5,5 % pienempi vuodentakaiseen verrattuna. Edelliseen kuukauteen verrattuna tuotanto kasvoi 1,1 %.
- Teollisuustuotanto kasvoi edellisestä kuukaudesta lähes kaikilla päätoimialoilla.
- Voimakkainta kasvu oli kemianteollisuudessa; tuotanto kasvoi 9,1 %. Ainoastaan metalliteollisuudessa tuotanto laski hieman, 1,6 %.
- Taantuma heijastuu myös teollisuuteen: uusien tilausten arvo oli tammikuussa 6,4 % pienempi kuin vuotta aiemmin. Tilaukset vähenivät kaikilla päätoimialoilla. Uudet tilaukset vähenivät eniten kemianteollisuudessa.

Kuluttajien luottamus edelleen heikkoa

Kuluttajien luottamus jatkoi ennallaan ja heikkona alkuvuodesta 2024. Luottamus omaan talouteen parempi kuin Suomen talouteen.

- Kuluttajien arviot sekä omasta taloudesta että Suomen taloudesta ovat pysyneet heikkoina. Luottamus on kuitenkin parantunut huomattavasti vuoden 2022 lopulta.
- Kotitalouksien tilanteen heikkous heijastuu erityisesti yksityiseen kulutukseen, joka ei kasvanut vuonna 2023.
- Luottamus omaan talouteen nyt ja 12 kuukauden kuluttua on huomattavasti parempi kuin luottamus Suomen talouteen 12 kuukauden kuluttua.
- Myös rahankäyttö kestotavaroihin edellisen 12 kuukauden aikana vs. seuraavan 12 kuukauden aikana on ollut heikkoa jo pidempään.

Työmarkkinat

Työllisyys säilynyt hyvänä taantumasta huolimatta

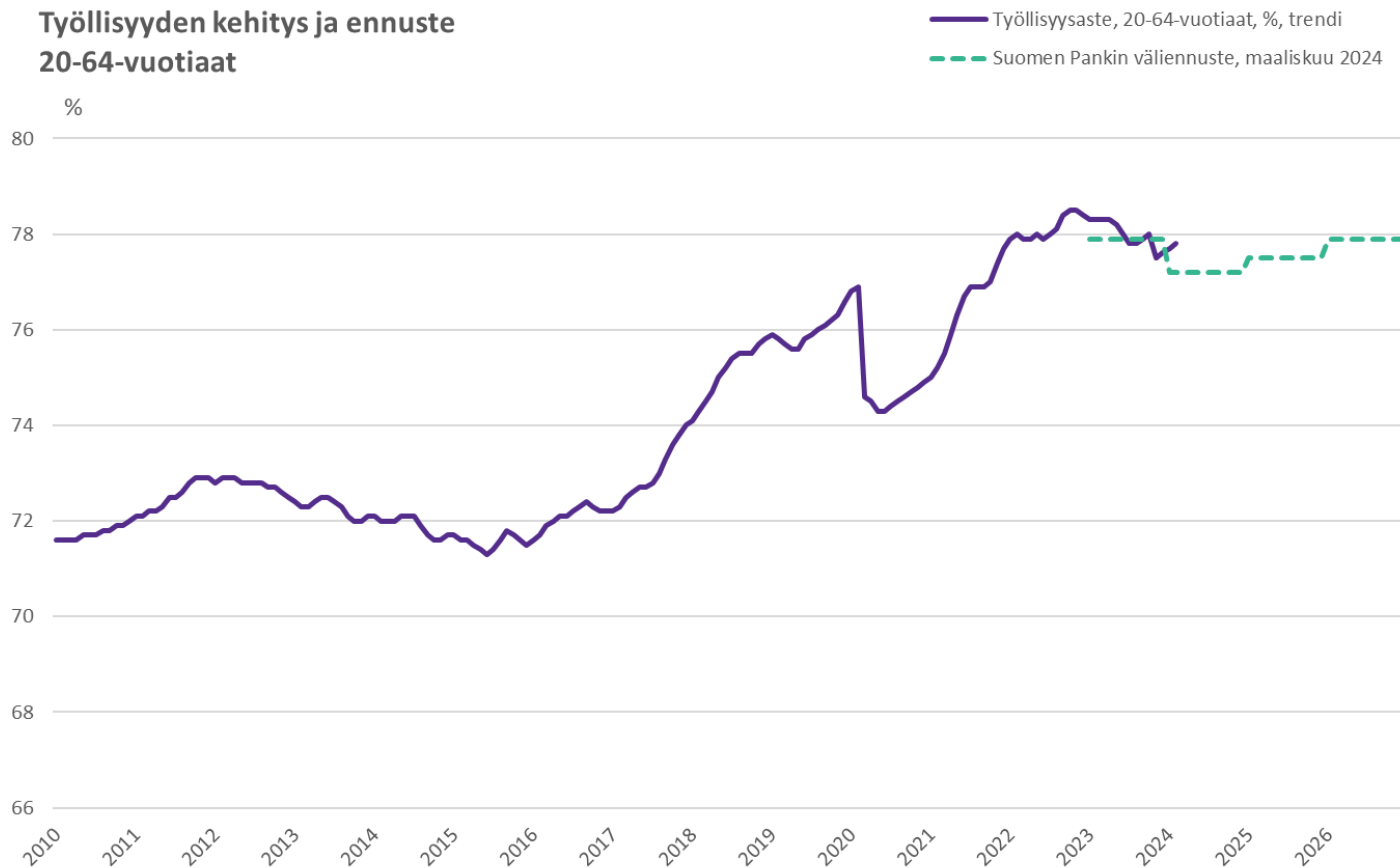
Insinööriliitto

Työttömyys nousee tilapäisesti

Heikosta suhdanteesta johtuen vahva työllisyyskasvu tasaantui jo vuonna 2023. Työllisyyden ennustetaan heikentyvän hetkellisesti, mutta taso pysyy korkeana. Vuosina 2025 ja 2026 työllisyys lisääntyy jälleen.

- Heikko suhdanne näkyy myös työmarkkinoilla. Työttömien työnhakijoiden ja lomautettujen määrät ovat edellisvuoden vastaavaa ajankohtaa korkeammalla. Avoimien työpaikkojen määrä on kasvanut vuoden 2023 lopulta, mutta määrä on edelleen edellisvuotta pienempi.
- Työ- ja elinkeinoministeriön Työnvälitystilaston mukaan kokoaikaisesti lomautettujen määrä on kasvussa edelleen. Helmikuussa työttömistä työnhakijoista oli kokoaikaisesti lomautettuja 35 300. Lomautettuja oli 300 enemmän edelliskuukauteen nähden. Lomautettujen määrä kasvoi 11 100:lla edellisen vuoden helmikuuhun verrattuna.
- Helmikuun lopussa sekä kaikkien työnhakijoiden kokonaismäärä että työttömien työnhakijoiden määrä kasvoi vuodentakaisesta. Kaikkiaan työnhakijoita oli Työnvälitystilaston mukaan 508 600, mikä on 29 000 enemmän kuin vuotta aiemmin. Työttömiä työnhakijoita oli 289 700, mikä on 31 600 enemmän kuin vuotta aikaisemmin.
- Uusien avoimien työpaikkojen määrä väheni: uusia avoimia työpaikkoja ilmoitettiin työ- ja elinkeinotoimistoihin sekä kuntakokeiluihin helmikuun aikana yhteensä 66 700, mikä on 25 200 vähemmän kuin vuotta aiemmin. Kaikkiaan marraskuussa oli avoinna 151 400 työpaikkaa, mikä on 46 900 vähemmän kuin vuosi sitten.

Työllisyyden kehitys ja ennuste 20-64-vuotiaat

Lähteet: Tilastokeskus, Suomen Pankki

Työllisyysaste (%)	2023e	2024e	2025e	2026e
Väliennuste, maaliskuu 2024	77,9	77,2	77,5	77,9
Ennuste, joulukuu 2023	78	77,2	77,4	77,7

Työllisyys säilynyt hyvänä

Työllisyys on pysynyt hyvänä suhdannetilanteeseen nähden. Suomen Pankin ennusteissa ei ole tapahtunut merkittävää muutosta vuoden 2023 joulukuusta.

20-64-vuotiaiden työllisten määrä oli tammikuussa suunnilleen samalla tasolla kuin vuotta aiemmin.

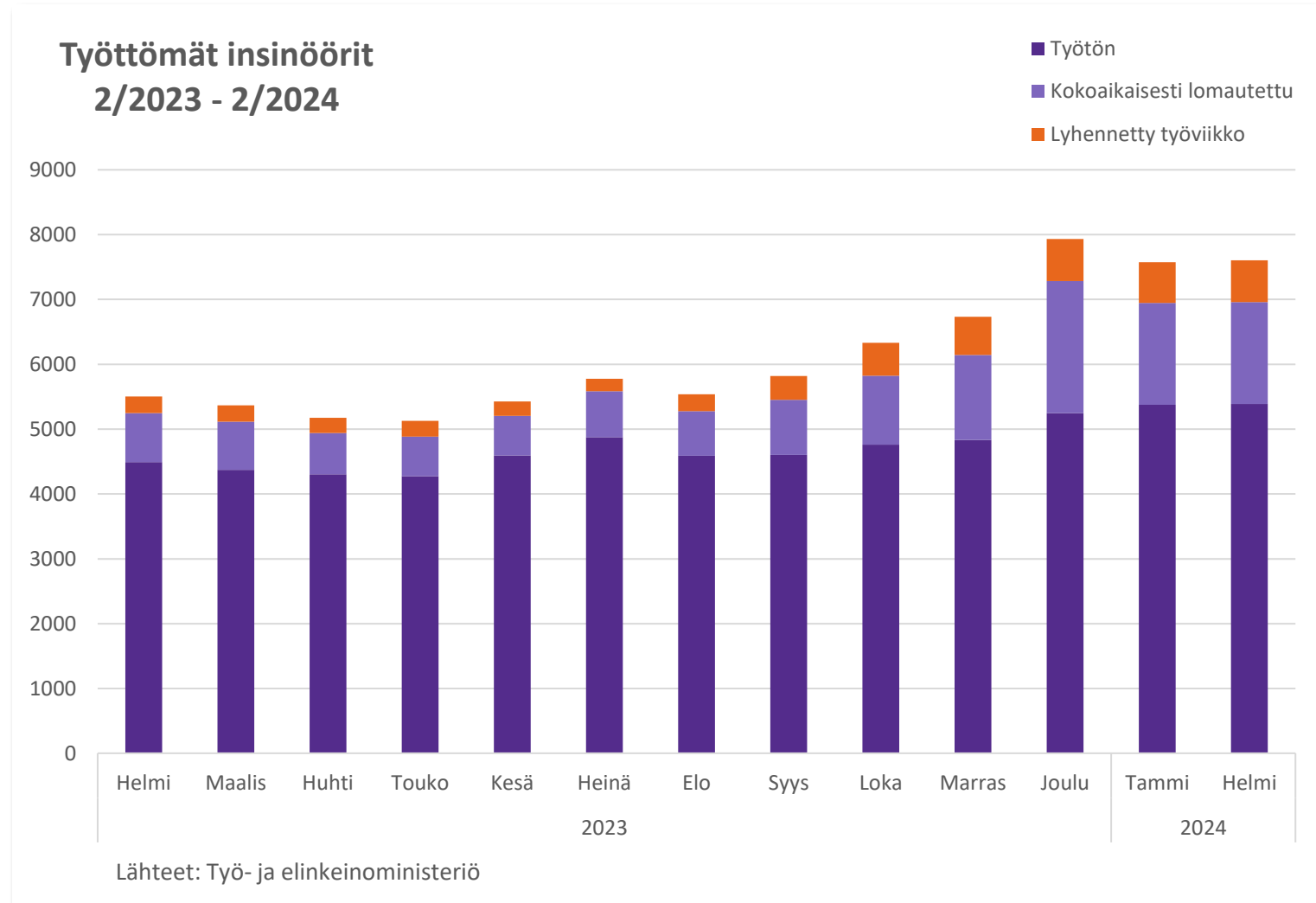
Työllisyyden ennustetaan lähtevän kasvuun vuosien 2025 ja 2026 aikana, kun talouden kasvu vahvistuu.

Insinöörien työttömyys ei noussut alkuvuoden aikana

Insinöörien työttömyystilanteessa ei tapahtunut juurikaan muutoksia helmikuussa. Positiivista kehitystä on tapahtunut hieman joulukuusta, mutta työttömyys on edelleen viime vuotta korkeammalla tasolla.

Työttömiä insinöörejä oli helmikuussa työ- ja elinkeinoministeriön mukaan 5387. Insinöörien työttömyysaste oli 4,6 %.

Kokoaikaisesti lomautettujen insinöörien määrä laski merkittävästi joulukuusta. Joulukuussa lomautettuja oli 2034 ja helmikuussa 1574.

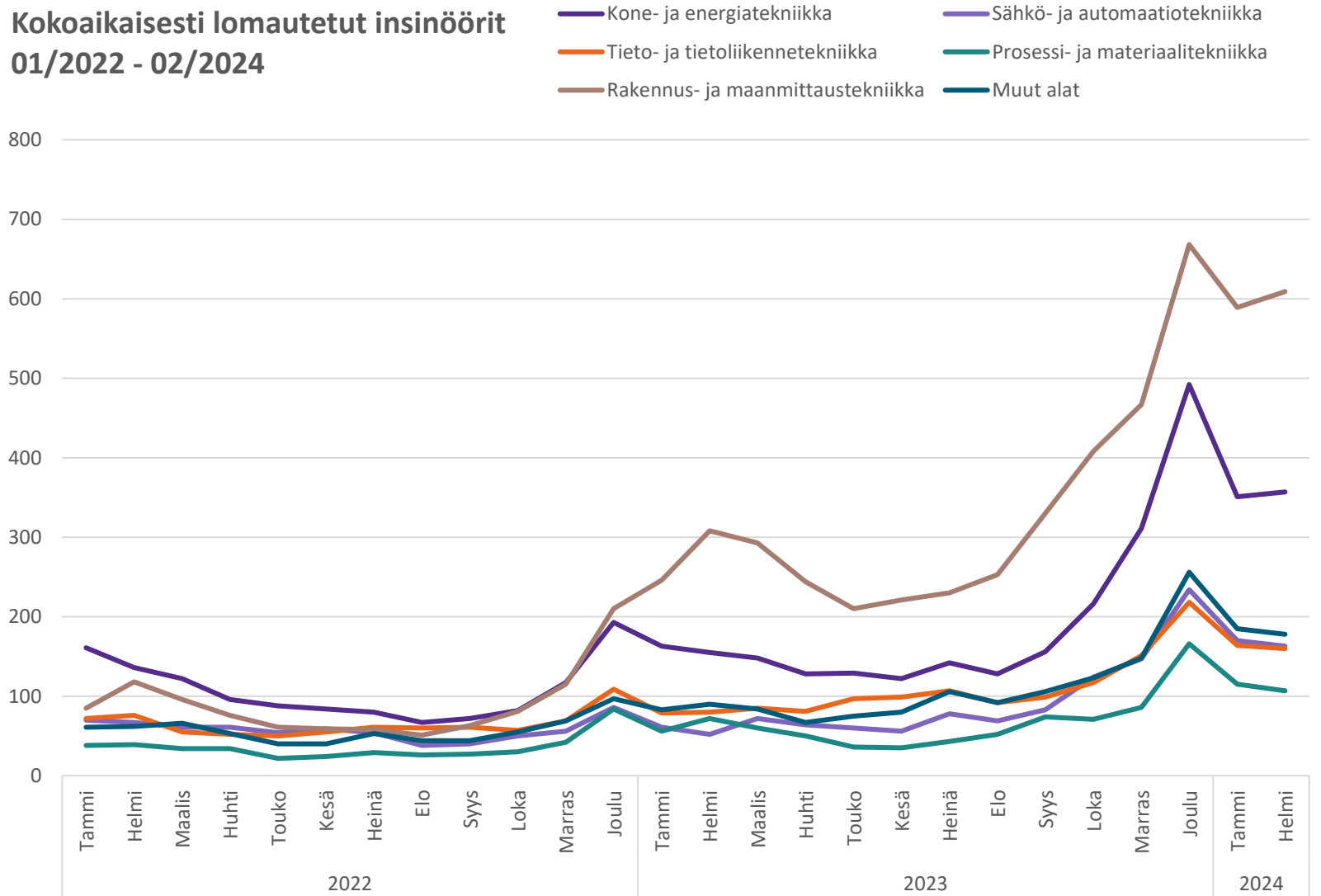
Kokoaikaisesti lomautetut

Kokoaikaisesti lomautettujen insinöörien määrä on laskenut merkittävästi vuoden 2023 joulukuusta.

Kokoaikaisesti lomautettujen insinöörien määrä on korkealla erityisesti rakennusosalalla heikon suhdanteen vuoksi. Myös kone- ja energiatekniikan alalla lomautusten määrä nousi viime vuoden aikana.

Lyhennettyä työviikkoa tekevien määrässä ei ole havaittavissa merkittävää muutosta.

Kokoaikaisesti lomautetut insinöörit 01/2022 - 02/2024

Lähteet: Työ- ja elinkeinoministeriö

Insinööriliitto

Suhdannekehitys

Inflaatio hidastuu entisestään – ostovoima alkaa kasvaa vuoden 2024 aikana

Insinööriliitto

Suhdannekehitys

Suomen talous on edelleen taantumassa. Kustannuskilpailukyvyn odotetaan vahvistuvan suhteessa euroalueeseen vuosina 2024-2026. Inflaatio on hidastunut merkittävästi alkuvuoden 2024 aikana.

- Hinnat nousivat kansallisella kuluttajahintaindeksillä mitattuna hieman alle 3 % helmikuussa edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna. Yhdenmukaistetulla kuluttajahintaindeksillä mitattuna inflaatio oli 1,1 % helmikuussa. Euroalueen vastaava luku oli helmikuussa 2,6 %.
- Kustannuskilpailukyky heikkeni vuonna 2023, mutta paranee ennustejaksolla 2024-2026 suhteessa euroalueeseen. Viennin odotetaan kääntyvän kasvuun vuoden 2024 lopulla. Vuodesta 2025 eteenpäin odotukset viennille ovat hyvät maailmantalouden elpyessä.
- Reaaliansioiden lasku alkaa olla ohi. Nimellispalkkojen nousu nopeutui yli neljään prosenttiin vuonna 2023. Nimellisansiot nousevat keskimäärin noin 3,5 prosenttia vuonna 2024.
- Palkansaajien ostovoiman kehitys on ollut yleisesti heikkoa. Insinöörien keskipalkka kasvoi 3,3 prosenttia, mutta ostovoima kuitenkin heikkeni keskimäärin 2,9 prosenttia hintojen nousun vuoksi.

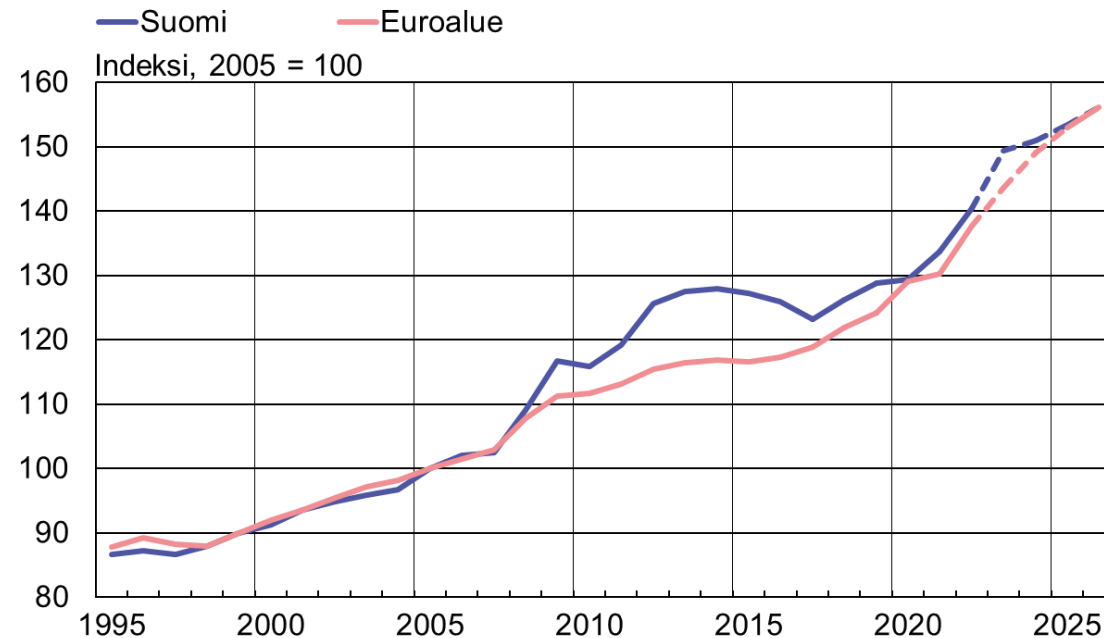
Kustannuskilpailukyky paranee lähivuosina suhteessa euroalueeseen

Vaihtosuhtekorjatuilla yksikkötyökustannuksilla mitattuna Suomen kustannuskilpailukyky säilyy suotuisana ennustejaksolla.

- Suomen kustannuskilpailukyky heikkeni euroalueeseen nähden vuonna 2023 vaihtosuhtekorjatuilla yksikkötyökustannuksilla mitattuna.
- Työvoimakustannusten kehitys tuki kustannuskilpailukyvyn kehitystä. Työn tuottavuus kehittyi lähes samaa tahtia kuin kilpailijamaissa. Suomen vaihtosuhte kehittyi kilpailijamaita heikommin ja heikensi kustannuskilpailukykyä vuonna 2023.
- Kustannuskilpailukyky paranee jälleen vuosina 2024-2026 euroalueeseen nähden. Myönteinen kehitys johtuu ennen kaikkea muuta euroaluetta hitaammasta palkkakehityksestä.

Suomen kustannuskilpailukyky suhteessa euroalueeseen

Vaihtosuhtekorjatut nimelliset yksikkötyökustannukset

Lähteet: Tilastokeskus, Eurostat, Suomen Pankin ja eurojärjestelmän joulukuun 2023 ennuste.

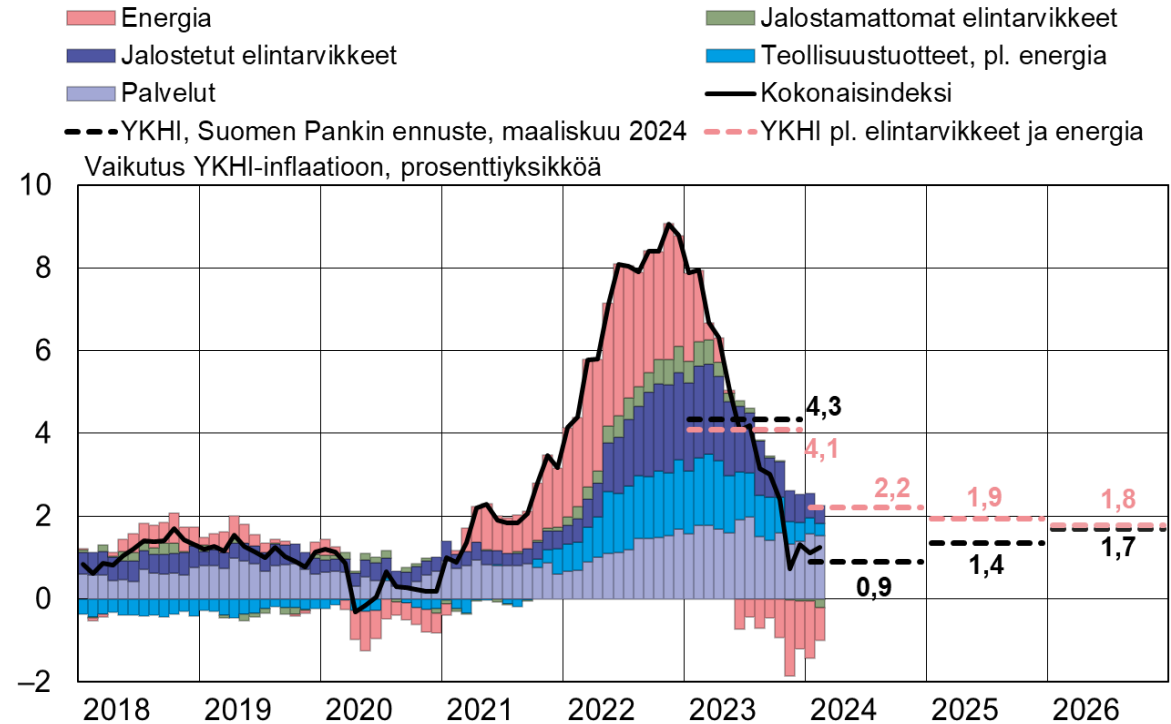
19.12.2023
© Suomen Pankki
38284@Kustannuskilpailukyky

Inflaatio hidastuu entisestään

**YKHI-inflaatio oli 4,3 prosenttia vuonna 2023.
Hintojen nousun odotetaan hidastuvan vuonna 2024.**

- Tilastokeskuksen mukaan keskimääräinen inflaatio oli 6,2 % vuonna 2023. Yhdenmukaistetulla kuluttajahintaindeksillä mitattuna inflaatio oli 4,3 %.
- Inflaation ennustetaan hidastuvan keskimäärin 0,9 prosenttiin kuluvan vuoden aikana.
- Talouden elpyminen ja kysynnän kasvu kiihdyttävät inflaatiota vuonna 2025, mutta inflaatio jää vuosien 2025 ja 2026 aikana keskimäärin noin 1,5 prosenttiin (YKHI).
- Kansallisella kuluttajahintaindeksillä mitattuna inflaatio tulee olemaan tänä vuonna edelleen YKHI-inflaatiota nopeampaa asunto- ja kulutusluottojen koroista johtuen.

Inflaatio pysyy maltillisena

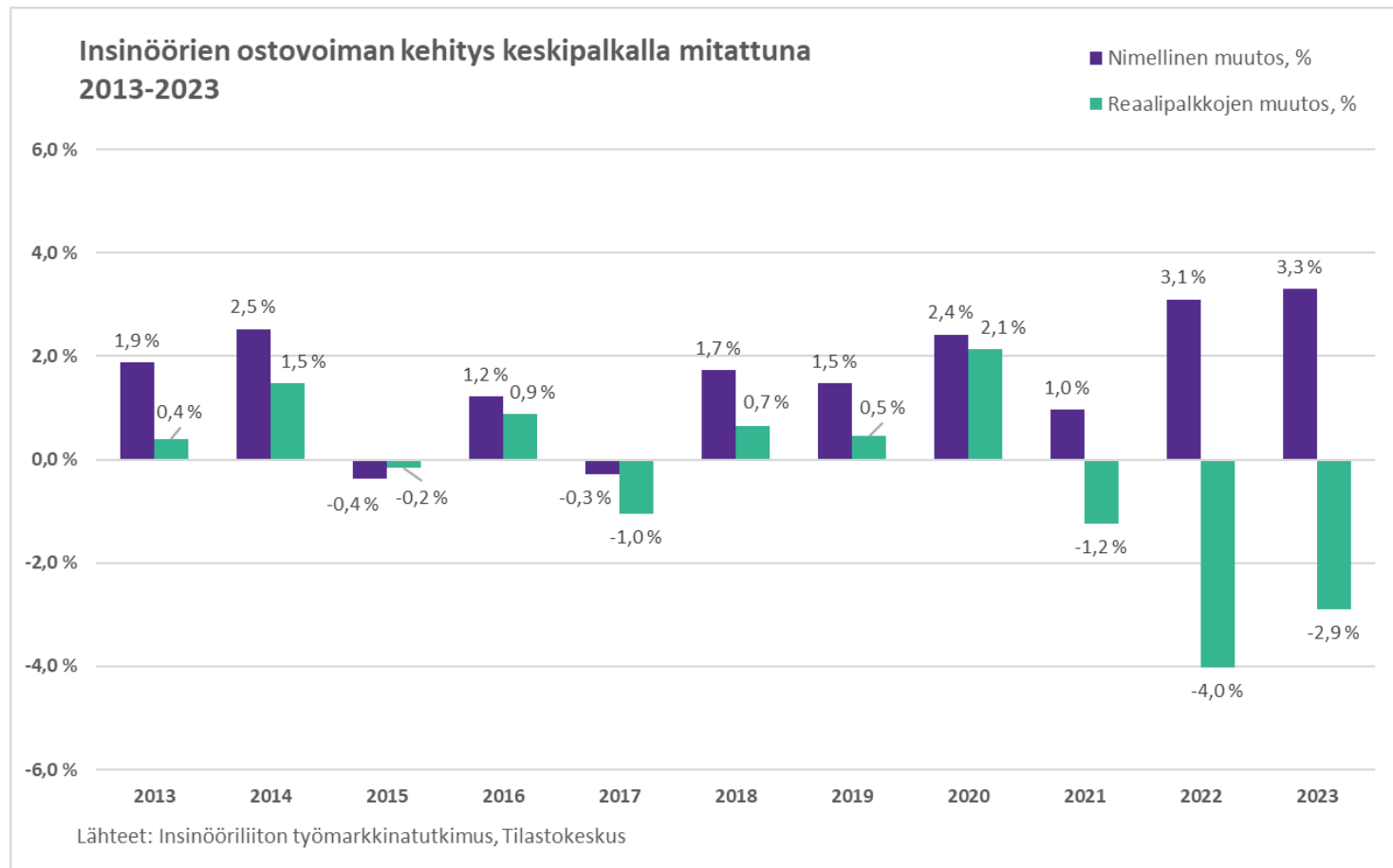

YKHI = yhdenmukaistettu kuluttajahintaindeksi.
Lähteet: Tilastokeskus ja Suomen Pankin ennuste.
15.3.2024
© Suomen Pankki
38252@YKHI_hajotelma (2)

Insinöörien ostovoiman kehitys

Insinöörien ostovoima heikentynyt voimakkaasti kolmena peräkkäisenä vuotena. Inflaation hidastuminen tukee ostovoiman kehitystä vuonna 2024.

- Insinöörien nimelliset keskipalkat ovat kasvaneet tasaisesti. Korkea hintojen nousuvauhti on kääntänyt reaali-palkkojen kehityksen negatiiviseksi.
- Insinöörien keskipalkka nousi 3,3 prosenttia vuodentakaiseen verrattuna. Keskipalkalla mitattuna ostovoima kuitenkin heikkeni 2,9 prosenttia.
- Edellisvuosia korkeammat palkankorotukset ja hidastuva inflaatio kääntävät reaali-palkkojen kehityksen tulevana vuosina kasvuun.

Insinööriliitto